

“rengigül ural re books arts yapay zeka”

“Rengigül Ural, RE Books Arts çatısı altında dijital arşivleme, sanat ve kültür odaklı çalışmalar yürüten bir araştırmacıdır. Oktay Aras Kitaplığı'nı örnek alan projesiyle, İhsan Râif Hanım gibi konularda dijital kaynaklar sunan, AI (yapay zeka) teknolojilerini sanatsal/belgesel içerik üretimi için kullanan modern bir kütüphane ve yayınevi yönetmektedir.

Rengigül Ural ve RE Books Arts Çalışmaları:

- **RE Books Arts:** Rengigül Ural Kitaplığı çatısı altında makaleler, incelemeler, röportajlar ve çizimler barındıran dijital bir platformdur.
- **İçerik:** Özellikle İhsan Râif Hanım gibi tarihi figürler hakkında detaylı araştırmalar ve kaynakçalar sunar.
- **Yapay Zeka (AI) ve Sanat:** RE Books Arts, içerik üretiminde ve dijital arşivlemede yapay zeka teknolojilerinden faydalanmaktadır.
- **Dijital Arşivcilik:** Fiziksel belgelerin dijital ortama aktarılması, fotoğraflar ve çizimler üzerine çalışmalar yapar.
- **Yayıncılık:** RE Books Arts Yayınevi adıyla, "Rengigül" e-kitabı gibi projelerle yayıncılık faaliyetlerinde bulunur.
-
- www.rebooksandarts.com^[1]_[SEP] +4

Rengigül Ural'ın çalışmaları, geleneksel arşivciliği modern dijital araçlarla birleştirmeyi hedefler.”

***

rengigül yaltırık ural yapay zeka

Rengigül Yaltırık Ural, Güncel Kadın yazarı olup, yapay zekanın toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki etkilerine dikkat çekmektedir. Kadına yönelik şiddette yapay zeka kullanımının yeni istismar biçimleri yarattığını ve bu çağda liderliğin insan muhakemesiyle şekilleneceğini vurgulamaktadır.

- **Toplumsal Cinsiyet ve Yapay Zeka:** Yapay zeka ile artan dijital şiddet ve failerin anonimliği konusunda farkındalık yaratmaktadır.
- **Yapay Zeka Çağında Liderlik:** İnsan muhakemesi ve eleştirel düşünmenin önemine değinmektedir.
- **Kültür ve Tarih Çalışmaları:** Güncel Kadın platformunda tarihi ve kültürel içerikli yazılar kaleme almaktadır.

Rengigül Yaltırık Ural, özellikle teknolojik gelişmeleri toplumsal mağduriyet yaratmaması için etik ve eleştirel yaklaşımları savunmaktadır.

***

OBA - Amsterdam. "Kütüphaneler dünyanın her yerinde güzeldir." Rengigül Ural

Kıymetli Hocaların Hocası ile Yapay Zekâ

Doğan (Kantarıcı, Prof. Dr.) amca ile hemen her gün yazışıyoruz ve kendisinden her gün yeni bir bilgi öğreniyorum. "Günceli yakalamış bir hoca" diye düşünüyorum. Nitekim bu hafta yapay zekâ ile ilgili bir çalışmasını gönderdi.

"Yapay zekayı önleme gücümüz yok. Ama yönlendirme gücümüz var" dedi.

Yıllarca araştırma yapan ve tezleri, çalışmaları, araştırmaları büyük emeklere sahip eski nesil öğrenci ve hocaların bu özverili uğraşları ile sadece yapay zekâyâ dayanan tezler arasındaki farklara da esefle değindi.

Benim ilgimi her nedense yapay zekâ çekmemişti, hiçbir şey sormak da aklıma gelmemişti. Sanırım "yapay" sözcüğünü sevmediğim, sevmediğimdenidir. "Doğal" ile büyüdüğüm, yoğrulduğum için olabilir. Doğallığı seviyorum insan ilişkilerinde de yemeklerde de.

Yapay zekâyı yapanlar kim? Teknoloji ile uğraşan insanlar. Nasıl ki doğadan uzaklaştıkça organik, doğal ürünlere itibar arttıysa bu sürecin sonuna doğru da yine yapaydan doğala geçilecek. "Yürüyen tavuk yumurtası" saçmalığı gibi! Doğayı bozmamak gerektiğini düşünüyorum.

Teknolojiye karşı değilim, aksine özellikle tıp gibi bilimlerde geliştirici, ama doğru amaç için kullanmak önemli.

Sosyal medyada alıntı, kaynak belirtmeyen yazıları okumuyorum. Okumadan sadece görsele bakarak yorum yapmayı da doğru bulmuyorum.

Babamı da sorgulattım yapay zekâya ilk defa, Doğan amca vesile oldu.

Faik Yaltırık ve Yapay Zeka

“Faik Yaltırık, tanınmış bir botanikçi ve dendrologdur. Arama sonuçlarında Prof. Dr. Faik Yaltırık'ın yapay zeka ile doğrudan bir çalışması veya bağlantısı bulunmamaktadır; ancak adının geçtiği içerikler genellikle bitki türleri (*Osmunda regalis*) ve orman çalışmaları üzerinedir. Arama sonuçlarında yapay zekâ yatırımları veya sinema ile yapay zekâ konusundaki haberler, farklı isimler veya farklı bağlamlarla ilgilidir. Faik Yaltırık ile ilgili arama sonuçlarında öne çıkan noktalar:

- **Botanik Çalışmaları:** Faik Yaltırık, *Osmunda regalis* (Kral eğreltisi) gibi bitki türleri üzerine çalışmalarıyla bilinir.
- **TÜBİTAK Ödülü:** TÜBİTAK 50. Yıl Ödülü alanlar arasında adı geçmektedir.
- **Ormancılık:** Yanan ormanlara dikilecek ağaç türleri konusundaki görüşleri ormancılık alanındaki uzmanlığını yansıtır.
- **İsim Benzerliği:** Yapay zekâ konusu, Rengigül Yaltırık Ural'ın bahsettiği farklı bir kişi (Vildan Çal Özel) ile ilgili bir yatırımdır, Faik Yaltırık ile ilgisi yoktur. Güncel Kadın +3

Faik Yaltırık ve yapay zeka ilişkisi, arama sonuçlarına göre teknik olarak mevcut değildir.”

***

“İşte işin bu yanı can yakıcı. O kadar çalış, yayın yap. Yayınların yapay zeka tarafından algılanmasın. Çünkü bu bir ön tarama yapıyor. Dürtüklersen devam ediyor.” Prof. Dr. Doğan Kantarcı

Babam sosyal medyayı tam bilemeden vefat etti, oysa Gökhan (Prof. Dr Eliçin) amca “Faik abi sana öğreteyim” diye ısrarcı olmuştu. Vefatına yakın bir gün “Baba agaclar net sayfasını sana ithaf etmiş” dediğimde “Ağaçlar zaten net olur” demişti. Gülmüş ve sosyal medyadaki net'i izah etmiştim. Nur içinde yatsın. Dünyanın en güzel, duru, doğal, emeğe, çalışkana saygılı devrinde yaşamışlar.

Gençlere naçizane tavsiyem; çok çalışmaları, özgün olmaları, sosyal medyada doğruluğundan emin olmadıkları haberler ve suni ilişkilerden uzak durmaları, maddi ve manevi kazançlarını sükse için harcamak yerine ilerisi için biriktirmeleri, doğayı koruyup, doğallığı yaşam biçimi olarak benimsemeleri, kütüphanelerde daha çok vakit geçirmeleri, kitap analizleri yapmaktan zevk almaları.

***

Pekii. Yapay Zekâ (AI : Artificial Intelligence) Nedir?

Microsoftazure şöyle tarif etmiş: “Yapay zeka, bilgisayar sisteminin öğrenme ve sorun çözme gibi insan benzeri bilişsel işlevleri taklit edebilme becerisidir. Yapay zeka (AI) nasıl çalışır? Matematik ve mantık kullanan bilgisayar sistemi, insanların yeni bilgileri öğrenmek ve karar almak için kullandığı düşünsel beceriyi simüle eder. Yapay zeka sahibi bir bilgisayar sistemi, mevcut verilerdeki kalıplara dayalı olarak tahminlerde bulunur veya işlemler yapar ve ardından hatalarından ders çıkararak daha doğru tahminler ve işlemler gerçekleştirir. Olgun bir yapay zeka, yeni bilgileri son derece hızlı ve doğru bir şekilde işler. Bu nedenle sürücüsüz araçlar, görüntü tanıma programları ve sanal yardımcılar gibi karmaşık senaryolarda çok kullanışlıdır.

Yapay zeka türleri: Yapay dar zeka (Dar AI): Yapay dar zeka (bazen "zayıf yapay zeka" olarak adlandırılır), bilgisayar sisteminin dar kapsamlı olarak tanımlanmış bir görevi insanlardan daha iyi yerine getirebilme becerisini ifade eder. Dar yapay zeka, insanlığın yapay zeka geliştirme konusunda şu ana dek ulaşabildiği en uç noktadır. Otonom araçlar ve kişisel dijital yardımcılar gibi gerçek dünyada gördüğümüz tüm yapay zeka örnekleri bu kategoriye girer. Bunun nedeni, yapay zekanın gerçek zamanlı olarak kendi başına düşünüyormuş gibi görüldüğü durumlarda bile aslında dar kapsamlı çeşitli süreçli koordine ediyor ve önceden belirlenmiş bir çerçeve dahilinde kararlar alıyor olmasıdır. Yapay zekanın "düşünme sürecinde" bilinç veya duygular yer almamaktadır.

Yapay genel zeka (Genel AI): Yapay genel zeka (bazen "güçlü yapay zeka" veya "insan düzeyi yapay zeka" olarak adlandırılır), bilgisayar sisteminin tüm zihinsel görevlerde insanlardan daha başarılı olması anlamına gelir. Robotların bilinçli düşüncelere sahip olduğu ve kendi güdüleri doğrultusunda hareket ettiği filmlerde görülen yapay zeka türü budur. Genel yapay zekaya sahip bir bilgisayar sistemi teorik olarak, karmaşık sorunları çözebilir, belirsiz durumlarda karar alabilir ve mevcut durumu değerlendirirken önceki bilgilerinden yararlanabilir. Böyle bir sistem; yaratıcılık ve hayal gücü açısından insanlarla aynı düzeyde olur ve dar yapay zekaya göre çok daha geniş bir görev yelpazesini başarıyla ele alabilir.

Yapay süper zeka (ASI): Yapay süper zeka düzeyine ulaşmış bir bilgisayar sistemi; bilimsel yaratıcılık, genel bilgelik ve sosyal beceriler dahil olmak üzere hemen her alanda insanlardan daha başarılı olacaktır.” <https://azure.microsoft.com/tr-tr/resources/cloud-computing-dictionary/what-is-artificial-intelligence>

İlginç bir dünyaya doğru gidiliyor.

Biz yaşarken ışınlanma da gerçekleşse de gitmek istediğimiz yerlere pasaport, vize, havaalanında bekleme, uçak türbülansa girdi heyecanları olmadan bir gün Shakespeare Book Shop, bir gün Eye Museum, OBA, bir gün Edinburgh Royal Botanic Garden, bir gün Kew'de olsak.

Rengigül Yaltırık Ural

Yapay Zekâ İlk Deneyim, 26 Mart 2026, Levent